

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

Сгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Мардар М.Р.	- проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
Кананихіна О.М.	- проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Волков В.Е.	- д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
Радіонова О.В.	- к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
Купріна Н.М.	- декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
Хобін В.А.	- директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
Сярова А.С.	методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

роботі вчителя, його задоволення від роботи; д) толерантність (лат. *tolerans* - терплячий), тобто терпимість до інших, розуміння, що всі люди індивідуальні і неповторні, що кожен має право на власну точку зору; визнання значущості особистості учня; є) емпатійність (лат. *empathia* - співпереживання) - вміння бачити свою спорідненість з учнем, тактовно виразити себе і своє ставлення до нього, здатність порозумітися з ним.

Вище наведені механізми складають перспективи подальших розвідок у напрямі досліджень професійно-комунікативної педагогічної діяльності вчителя як фактора ефективності національно-патріотичного виховання.

Література

1. Коць М. Комунікативна компетентність як складова професіоналізму майбутнього педагога // Практична психологія та соціальна робота. 2007. Вип. 1. С. 52-55.
2. Каптерев П.Ф. Избранные педагогические сочинения. М.: Педагогика, 1982. 121 с.
3. Корніяк О.М. Педагогічна діяльність і культура педагогічного спілкування // Практична психологія та соціальна робота. 2003. вип. 1. С. 38-43.
4. Лесгафт П.Ф. Семейное воспитание ребенка и его значение. М.: Педагогика, 1991. 176 с.
5. Шалатова О.А., Василенко Г.В. Развитие профессиональной компетентности педагогических работников в условиях непрерывной освіти. Харків: Управління освіти Київської районної ради, 2009. 19 с.

ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Н.В. Хоренжий, А.П. Лапінська, О.С. Волошенко

Проблема забезпечення якості освіти у вищій школі в умовах жорсткої конкурентної боротьби на міжнародному ринку освітніх послуг набуває щодня все більшого значення. Згідно Закону України «Про освіту» № 2145-VIII (05.09.2017 р.) під якістю вищої освіти розуміють відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

Якість освітнього процесу у вищій школі складається із наступних компонентів: якість методичного комплексу навчальних дисциплін навчальних дисциплін; якість освітніх технологій викладання; якість підготовки випускників, що вступають до закладу вищої освіти; якість засобів навчання; якість освітньої діагностики; якість (компетенція) викладачів, тощо.

Горшеніна М. [1] вважає, що усі ці складові спрямовані на формування особистості фахівця й інтерпретуються як елементи системи, що забезпечують відстрочений у часі результат - якість професійної підготовки компетентних фахівців.

На сьогоднішній день відомо дві принципово різні концепції забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти. Перша концепція полягає у постійному контролі якості освіти, спрямованому на її удосконалення, та здійснюється на основі визначення показників та критеріїв успішності навчання, порівняння отриманих результатів із нормативними, встановлення відхилень, розробка коригуючих дій та їх впровадження. Друга концепція полягає у розвитку освітньої системи, її зміні до якісно нового стану та заснована на теорії систем та оптимального управління, теорії педагогічних систем.

І якої б концепції забезпечення якості освіти не дотримувався заклад вищої освіти, одною із ключових спільних засад є освітня діагностика, а в більш широкому сенсі - педагогічний контроль.

Освітня діагностика - складний і багатоплановий процес встановлення результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти і викладачів з метою їх осмислення та аналізу, в разі необхідності - корекції всього процесу.

Педагогічний контроль - це педагогічний супровід, спостереження і перевірка успішності навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Контролюючи навчально-пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти, викладач спрямовує свої зусилля на вирішення наступних завдань:

- виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, ступеня відповідності отриманих умінь і навичок цілям і завданням навчальної дисципліни;
- виявлення труднощів у засвоєнні здобувачами вищої освіти навчальної інформації та типових помилок з метою їх корекції та усунення;
- визначення ефективності організаційних форм, методів і засобів навчання;
- діагностування рівня готовності здобувачів вищої освіти до сприйняття нового матеріалу.

Поняття «педагогічний контроль» стосовно до освітнього процесу має кілька трактувань. З одного боку, педагогічний контроль може бути цільною дидактичною і методичною системою перевіркою діяльності. Ця взаємопов'язана спільна діяльність викладачів і здобувачів вищої освіти спрямована на виявлення результатів освітнього процесу і на підвищення його ефективності. З іншого боку, стосовно повсякденної навчальної діяльності під контролем розуміють виявлення і оцінку підсумків навчальної діяльності здобувача вищої освіти.

Термін «педагогічний контроль» в методичній літературі вживається не тільки в зв'язку з перевіркою результатів навчання, а й як методичний прийом, що сприяє досягненню завдань навчання в самому ході пізнавального процесу. Він є важливим елементом загальної системи формування знань. Тому необхідно посилити навчальну функцію перевірки знань і навчальних умінь, як важливого елемента навчальної діяльності.

Педагогічний контроль не повинен полягати лише у перевірці рівня засвоєння знань та виставленні оцінок. Викладачеві слід усвідомити, що педагогічний контроль має не тільки допомогти здобувачеві вищої освіти пізнавати себе, повірити у власні сили, можливість творчо реалізувати набуті знання і навички, але й оцінити власний професіоналізм та компетенцію, бути інструментарієм визначення ефективності своєї діяльності: наскільки правильно обрано оптимальну технологію викладання, правильність застосування методів, прийомів та засобів навчання. Адже від професіоналізму і компетентності педагога залежить якість навчання та професійної підготовки, успішність і затребуваність випускників, поступовий рух науково-технічного прогресу.

Література

1. Горшенина М.В. Теоретико-методологические основы управления качеством подготовки специалистов в техническом вузе. Самара: СамГТУ, 2009. 115 с.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТЕЙ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА В ОНАХТ

А.К. Кац, Г.М. Станкевич

Викладач сучасного закладу вищої освіти (ЗВО) - людина, що здійснює навчання, виховання студентів, веде активну науково-дослідну діяльність, бере участь в роботі кафедри та інших видах організаційної роботи.

Викладання у ЗВО - це виконання багатьох функцій, тісно пов'язаних зі специфікою дисциплін, що викладаються, рівнем підготовки студентської групи, її складом, особливостями конкретних педагогічних ситуацій, а також з науковими інтересами викладача.

Викладач ЗВО повинен бути, перш за все, особистістю, яка наділена певними якостями і компетенціями, що допомагають в успішному здійсненні його діяльності: авторитетом, організаторськими здібностями, високою культурою поведінки, хорошим знанням дисципліни і здатним пробудити активність в студентах, навчити їх думати, самостійно приймати рішення.

На діяльність і результати роботи будь-якого викладача впливають його темперамент, характер, тип особистості, обрані ним технології і методики навчання.

Викладач повинен бути фахівцем у своїй професійній галузі, бути в курсі останніх подій, стежити за новаціями, володіти матеріалом, відрізняти істотне від несуттєвого, проводити аналогії, наводити приклади, вміти переконувати, розмірковувати, аналізувати. Не менш важливим для викладача є знання психології і педагогіки, методики викладання, прийомів навчання та методів

Психологічна культура як основа соціально-професійного і культурного становлення особистості студента	
А.В. Черкаський.....	139
Як провести ефективне практичне заняття?	
Н.В. Ліщенко.....	141
Екологізація освіти як засіб формування екологічної культури	
О.Л. Гаркович, І.В. Коваленко, І.О. Кузнецова, Р.І. Шевченко.....	142
Організаційна динамічність навчального процесу	
С.В. Сахарова, Т.М. Барабаш, І.С. Бобрікова, Б.О. Рибалов.....	144
Планування підготовки студентів - регбістів	
Н.Г. Лаговська.....	147
Індикатори системи внутрішнього забезпечення якості освіти: досвід Хортицької національної академії	
Л.В. Анісімова, І.Ю. Антоненко, А.Г. Олененко.....	148
Основні принципи формування внутрішньої системи забезпечення якості у закладі вищої медичної освіти	
С.В. Гордійчук.....	152
Виробнича практика - один із засобів забезпечення якості вищої освіти	
Ю.І. Дем'яненко.....	154
Забезпечення інноваційного комплексного міжкафедрального дипломного проектування шляхом впровадження елементів гуманізації	
К.В. Рєзнік, Г.С. Паламарчук, Н.О. Перетяка.....	155
Про практичний досвід освітнього співробітництва між ОНАХТ і Коледжем промислової автоматики та інформаційних технологій	
Т.П. Андріяш, С.В. Васильєв.....	158
Особливості проблемно-орієнтованого навчання студентів	
Н.Ю. Соколова, К.В. Аветисян, К.В. Хвостенко, Л.О. Мар'янова.....	160
Розвиток професійно-комунікативної педагогічної діяльності вчителя як важливого ресурсу забезпечення якості роботи закладу освіти	
О.М. Цимбалюк.....	161
Педагогічний контроль	
Н.В. Хоренжий, А.П. Лапінська, О.С. Волошенко.....	164
Методологічні основи формування якостей сучасного викладача в ОНАХТ	
А.К. Кац, Г.М. Станкевич.....	166
Заохочення молоді до технічної творчості - складова успішної підготовки інженерних кадрів	
Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, О.В. Опришко, І.М. Шипко.....	168
Системне формування моделі конкурентоспроможного випускника для харчової та зернопереробної галузей	
О.І. Гапонюк, Г.А. Гончарук, О.В. Алексашин, І.М. Шипко.....	170
Зміни в сучасній освіті	
С.Ю. Вігуржинська, В.І. Колесник.....	172
Особливості конструювання тестових завдань	
І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко, Я.А. Голінська.....	175